

Scenariusz lekcji w wykorzystaniu narzędzi TIK

Autor scenariusza: Monika Fatyga

Przedmiot: Historia

Poziom nauczania: Liceum/ Technikum

Szkoła: XVII Liceum Ogólnokształcące Specjalne w SOSW dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych im. Prof. Zofii Sękowskiej

Temat: Kultura Europy w XVII wieku.

Czas trwania: 45 min

Cel ogólny:

- Poznasz dorobek kulturalny epoki baroku.
- Zapoznasz się z charakterystyką: malarstwa, rzeźby i architektury barokowej Europy
- Wykorzystasz technologie informacyjno-komunikacyjne

Cele operacyjne:

Poziom wiadomości:

A. Zapamiętanie wiadomości - uczeń:

- nazywa główne dzieła malarstwa i architektury baroku,
- definiuje pojęcia: barok, putto, iluzjonizm, światłocień, rokoko,
- wymienia ramy czasowe epoki baroku oraz tło historyczne baroku w Europie.

B. Zrozumienie wiadomości - uczeń:

- rozróżnia dzieła barokowe,
- wskazuje na cechy malarstwa i architektury barokowej np. dynamizm etc.

Poziom umiejętności:

C. Zastosowanie wiadomości w sytuacjach typowych - uczeń:

- porównuje dzieła architektury barokowej, wskazując podobieństwa i różnice,
- odnajduje na przedstawionych dziełach malarskich,
- uczeń dopasowuje dzieła do ich autorów.

D. Zastosowanie wiadomości w sytuacjach problemowych - uczeń:

- analizuje obrazy barokowe,
- rozpoznaje symbolikę religijną i mitologiczną na przedstawionych obrazach.

Cele wychowawcze:

- a) uwrażliwianie ucznia na sztukę,
- b) rozwijanie kreatywności, ekspresywności i postawy otwartej na sztukę XVI-XVIII,
- c) rozwijanie spostrzegawczości podczas obcowania ze sztuką barokową,
- d) rozwijanie postawy szacunku dla kultury,
- e) doskonalenie umiejętności pracy w grupie,
- f) doskonalenie umiejętności oratorsko- retorycznych wypowiedzi swobodnej podczas analizy dzieł sztuki barokowej.

Metody:

- podająca z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej,
- aktywizująca podczas pracy z aplikacją Kahoot,
- gra dydaktyczna,
- prelekcja,
- wykład informacyjny,
- ekspozycja.

Formy:

- indywidualna,
- grupowa.

Środki dydaktyczne:

- prezentacja multimedialna,
- tablica interaktywna, rysik,
- tablety lub telefony komórkowe z dostępem do sieci.

Kształtowane kompetencje kluczowe:

1. W zakresie rozumienia i tworzenia informacji.
2. Kompetencje osobiste społeczne w zakresie umiejętności uczenia się.
3. Świadomość i ekspresja kulturalna.
4. Kompetencje cyfrowe.

I. Faza wstępna

- Powitanie uczniów, sprawdzenie listy obecności.
- Przypomnienie najważniejszych treści lekcji poprzedniej.
- Zaznaczenie ram czasowych epoki baroku na przedstawionej na tablicy multimedialnej osi czasowej.

- Nauczyciel podaje temat lekcji oraz definicję „baroku” do wpisania w zeszycie tradycyjnym lub multimedialnym. „Barok - [wł.] *barocco, przesadny, dziwaczny, perła o nieregularnym kształcie*; okres w kulturze europejskiej i w sztuce trwający od końca XVI do połowy XVIII w. Jego geneza wiązała się z ruchem kontreformacji i działalnością jezuitów. Wykrycie baroku nastąpił gwałtowny rozkwit wszystkich gałęzi sztuk plastycznych”. (K. Mikocka-Rachubowa, h: *Barok* [w:] *Słownik. Terminy i pojęcia z wiedzy o sztuce*, Warszawa 1994, s. 20

II. Faza realizacyjna

- Nauczyciel przedstawia cechy barokowego malarstwa i architektury np. światło, zdobienie sklepień świątyń, mnogość fresków, tematykę bogatą w obrazy religijne i mitologiczne. (slajd 2) Uczniowie mogą także posłużyć się podręcznikiem: „Poznać przeszłość 2” Podręcznik do historii dla liceum ogólnokształcącego i technikum. Zakres podstawowy. A. Kucharski, A. Łaskiewicz, A. Niewęglowska, S. Roszak, wyd. Nowa Era, 2023, str. 124-131.
- Wprowadzenie pojęcia *putto* i zachęcenie słuchaczy do liczenia aniołków, które ukryły się w prezentacji.
- Za pomocą prezentacji multimedialnej zrobionej w programie *Canva* uczniowie pod kierunkiem nauczyciela doszukują się w przedstawionych na prezentacji dziełach- cech sztuki epoki: *ruch, gra światła, realizm, iluzjonizm, aniołków (putto), posągów, ozdobnych balustrad i kolumnad, gzymsów, pilastrów, etc.* Nauczyciel tłumaczy każde z tych pojęć wskazując je w prezentacji.

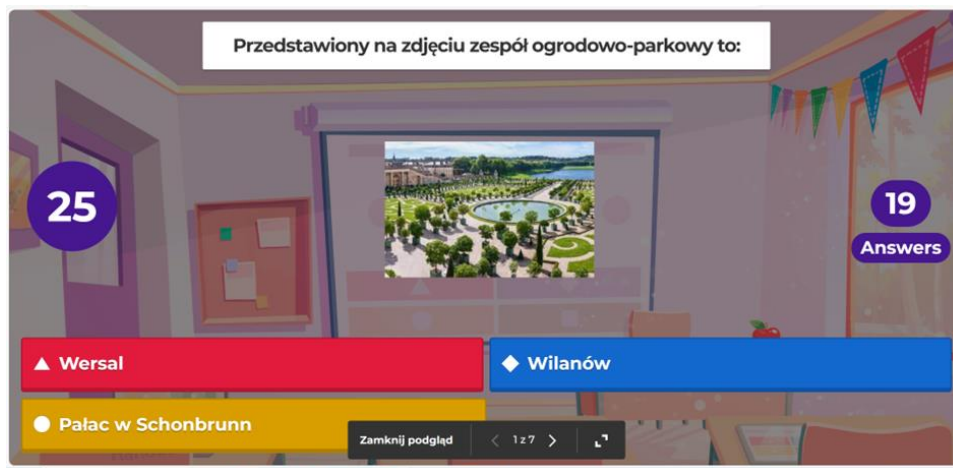
https://www.canva.com/design/DAF6DVVngao/fxWZIRqVROJuuiT1UKVcIQ/edit?utm_content=DAF6DVVngao&utm_campaign=designshare&utm_medium=link2&utm_source=sharebutton

- Wprowadzenie pojęć i cech architektury dworskiej (Wersal, Wilanów) oraz sakralnej kościoł II Gesu we Włoszech.
- Analiza kolejno przedstawionych dzieł malarzy barokowych wraz z ich tłem historycznym np. Diego Velazquez był portrecistą Habsburgów, a podczas analizy *Lekcji anatomii doktora Tulpa* warto przypomnieć, że w Niderlandach sekcje zwłok robiono tylko skazańcom. Trwały one 2 dni i odbywały się zimą.
- Wspólnie próbujemy określić, co autor lub architekt, chciał przekazać odbiorcy. Wskazujemy, na cechy charakterystyczne dla konkretnych malarzy np. realizm u Caravaggio.
Kolejno są to:
 - ✓ Giovanni Lorenzo Bernini
 - ✓ Caravaggio
 - ✓ Diego Velazques
 - ✓ Peter Paul Rubens
 - ✓ Twórcy protestanczy p. Rembrandt van Rijn
- Zwrócenie uwagi na twórczość Petera Paula Rubensa i przypomnienie pojęcia *rubensowskie kształty*, które określa ówczesny kanon piękna.
- Wprowadzenie pojęcia *rokoko* i jego cech.

III. Podsumowanie lekcji

- W ramach podsumowania lekcji uczniowie dobierają się w 2-3 osobowe grupy, każda z nich otrzymuje tablet i rozpoczyna grę w aplikacji „Kahoot”. Nauczyciel podaje kod do „Kahoota”. link :
- <https://create.kahoot.it/share/barok/367617d8-4e4d-4f23-9df9-b9f390790768>

Gra dydaktyczna:

Wilanów wybudował dla swej żony "Marysieńki" król:

27

12 Answers

▲ Jan Kazimierz

◆ Stanisław August Poniatowski

● Jan III Sobieski

● Augustus III Sasański

● Augustus II Mocny

● Augustus III Sasański

Zamknij podgląd < 2 z 7 >

Przedstawiony obraz jest to Autoportret?

17

13 Answers

▲ Rembranta

◆ Diego Velazquesa

● Rubensa

● Jan Vermera

Zamknij podgląd < 3 z 7 >

Kto jest autorem obrazu?

18

9 Answers

▲ Jan Vermer

◆ Diego Velazgues

● Peter Paul Rubens

● Pieter de Hooch

● Pieter van Rijn

Zamknij podgląd < 4 z 7 >

"Barocco" oznacza:

28

8 Answers

▲ perła o nieregularnym kształcie, dziwność

◆ nazwę zwierzęcia

● zabawkę dziecięcą

Zamknij podgląd < 5 z 7 >

Symbolem barokowych budowli sakralnych są:

29

7 Answers

▲ Krogulce

◆ Aniołki - Putto

● Klasyczne kolumny

Zamknij podgląd < 6 z 7 >

Przedstawiony obraz jest to?

27

14 Answers

▲ Powołanie św. Mateusza

◆ Chory Bachus

● Ścięcie św. Jana Chrzciciela,

Zamknij podgląd < 7 z 7 >

- Pozwala to także na ewaluację metod, form i środków dydaktycznych użytych podczas lekcji.
- Ocena słowna pracy uczniów- wzmocnienie pozytywne, pochwała.
- Na zakończenie uczniowie słuchają *Zimy*, która jest częścią : *Czterech pór roku* Antonia Vivaldiego – barokowego kompozytora.
Link: [Antonio Vivaldi - "Cztery pory roku" - Koncert nr 4 f-moll, cz. I - "Zima"](https://www.youtube.com/watch?v=...) ([youtube.com](https://www.youtube.com))

IV. Praca domowa

Dla chętnych:

- Stworzyć w programie Canva broszurę lub zaproszenie z zachowaniem cech malarstwa barokowego- gra światła, aniołki, bogactwo form, mnogość ozdób kwiatowych i roślinnych, kształty opływowe (rokoko). Następnie przesłać pracę poprzez spotkania w aplikacji MS Teams.

Odwołanie do podstawy programowej:

II.1. Analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego;

XVI. 1. wyjaśnia religijne, polityczne, gospodarcze, społeczne, kulturowe uwarunkowania i następstwa reformacji, opisując jej główne nurty i postaci;

XVII. 4. opisuje przemiany w kulturze europejskiej w XVII wieku;